

STIKKORD

\$-USD (amerikanske dollar) 387

£-GBP (engelske pund) 387

€-EUR (euro) 383, 387

°C 484

°F 484

1. logaritmesetning: $\log(a \cdot b) = \log a + \log b$ 260

2. logaritmesetning: $\log\left(\frac{a}{b}\right) = \log a - \log b$ 260

2-dimensjonalt plan 311

3. logaritmesetning: $\log(a^n) = n \cdot \log a$ 261

3-dimensjonal effekt 311

A

A (ampere) – grunnenhet i SI-systemet 95

Abakus 227

Abraham Lincoln 267

Adagio (langsomt) 47

ADDISJON (addend + addend + ... + addend = sum) 98, 115

Addisjonsmetoden 151

Addisjonssetningen 453

Agnesi, Maria Agnesi 1

Akilles og skilpadden 519

Akkordlønn 396

Aksiom 267, 682, 687

Aksiomene til Euklid 270

Albrecht Dürer 689

Alen = 62,7 cm

Algebra 118

Algebra 97, 118

Algoritme 689

Algoritme for faktorisering av andregradspolynom 236

Algoritme for grafisk løsning av ligningssett av første grad med to ukjente 581

Algoritme for å finne $y = ax + b$ når stigningstallet og ett punkt (x_1, y_1) er kjent 505

Algoritme for å finne $y = ax + b$ når to punkt (x_1, y_1) og (x_2, y_2) er kjent 502

Algoritme for å løse andregradsligninger 217

Algoritme for å løse n-te-gradsligninger på formen $ax^n = b$ 198
Aljabr 97, 689
al-Khuwārizmi 97, 227, 689
Allah 688
Alternative betegnelser på regulære polygon (mangekanter) 365
Amplitude 266
AMS-teknikken 264
André Bjerke (1918–1985) 690
Andregradsligning – vi utleder en formel for å løse andregradsligninger 210
Andregradsligning 201, 568
Andregradsligninger - Grafisk løsning 568
Andregradsligninger – Sammenhengen mellom røttene og koeffisientene 239
Andregradsligninger og parabler 568, 572
Andregradsligninger uten førstegradsledd 221
Andregradsligninger uten konstantledd 222
Andregradspolynom 232
Andrew Wiles 679
Anker = 38,6 liter 96
Annuuitetslån 401, 404
Annuitetsfunksjoner 405
Antilogtabell 261
Anvendt matematikk 488
Apollonius (ca. 262 f.Kr. – ca. 190 f.Kr.) 692
Arabiske tall 8
Arbeidsmiljøloven 396
Areal 99, 318, 343
Areal parallellogram 281
Areal rektangel 281
Areal sirkelflate 284
Areal trapes 281
Areal trekant 281
Arealberegning 287
Areal mellom en graf og x-aksen 119, 292
Arealformler 286
Arealsetningen 334, 340
Aristoteles (384-322 f.Kr.) 446
Aritmetica 676
Arkeologiske funn 264
Arkimedes (287 f.Kr.–212 f.Kr.) ”fant opp” fotballen 372
Arkimedes (287 f.Kr.–212 f.Kr.) 284, 350, 356
Arkimedes sin siste dag 356

Arkimedes' skrue 357
Artenes opprinnelse (On the Origin of Species by Means of Natural Selection) 691
Asymptote – skrå 674
Asymptote 522
Augustin Cauchy (1789–1857) 610
Avdrag 401
Avhengige hendinger 456, 464

B

Babylonia 11
Baktún (144 000 dager) 22
Barnebidrag 399
Basisåret 374
Bayes' formel 463
Bayes' regel 463
Bayes' setning 463
Bayes' teorem 463
Begivenhet/hending 450
Begrepet uendelig 517
Benevnte tall 88
Benoit B. Mandelbrot (1924–) 694
Betinget sannsynlighet 461, 463
Bevis 268, 677
Bevis ved selvmotsigelse 681
Bidragsmetoden 407
Big Bang 693
Binomialkoeffisienten 474
Binomisk forsøk 469, 470
Binomisk forsøksserie 476
Bismerpund = 5,98 kg 96
Bjerke, André (1918–1985) 690
Blaise Pascal (1623–1662) 419, 443, 650
Blandet tall 44
Bokstavregning 97
Brahe, Tycho 690
Brattmeter 627
Breddegrad 490
Bredden på et punkt 518
Briggs, Henry (1556–1630 årstallene varierer litt i forskjellige kilder) 259
Briggske logaritmer 259
Britannia 15

Brudden brøk 57, 108
Brutto salg 640
Brøk 40
Brøk dividert på brøk 55
Brøk dividert på heltall 52
Brøk multiplisert med brøk 53
Brøk multiplisert med heltall 51
Brøkdel 75
Brøkdivisjon 108
Brøkfunksjoner (hyperbler) 520
Brøkregelen (derivasjonsregel) 672
Brøkreglene med algebra 110
Brøkestrek 40

C

C (mengden av de komplekse tallene) 87, 446
C-14-metoden 264
Candide 358
Cantor, Georg (1845–1918) 517
Carl Friedrich Gauss (1777-1855) 1, 567
Cassiopeia 690
Cauchy, Augustin (1789–1857) 610
cd (candela) – grunnenhet i SI-systemet 95
Celsius 484
Charles Darwin 691
Cogito ergo sum 490
Copernicus, Nicolaus (1473–1543) 690
Cos 320
Cosinus 320
Cosinus til vinkler over 90° 327
Cosinus-kurve 328
Cosinussetningen 337, 340

D

Darwin, Charles 691
Dataterminologi 30
Datering og eksponentialligninger 264
De klassiske greske tallsystemene 18
De mørke århundrene 684
De Revolutionibus Orbium Coelestium (Om det himmelske kretsløps omdreininger) 690
Definisjonsmengde 565

Dekningsbidrag 407
 Dele på null er tull 58, 518
 Delmengdesymbol \subset 446
 Den deduktive metoden 267, 682
 Den deriverte av en brøkfunksjon u delt på v 622
 Den deriverte funksjon 618
 Den nye verdens grekere 21
 Den omvendte brøk 108
 Den perfekte linje 346
 Den perfekte sylinder 346
 Den pytagoreiske læresetning 80, 317
 Den romerske kulturen 688
 Derivasjon 594, 618, 693
 Derivasjon i økonomifaget 640
 Derivasjonsregel (brøkregelen) 672
 Derivasjonsreglene - slik ble de utledet 649
 Derivasjonsreglene 625
 Dernier théorème de Fermat 677
 Descartes, René (1596–1650) 490
 Desibel (dB) 266
 Desimal 75
 Desimalbrøk 75
 Desimalkomma 75
 Desimalpunkt 75
 Det attiske tallsystemet 19
 Det binære tallsystemet 14
 Det desimale tallsystemet 14
 Det duodesimale tallsystemet 14
 Det gygne snitt (the golden mean) 1, 83, 223, 227, 230
 Det heksadesimale tallsystemet 14
 Det joniske tallsystemet 20
 Det kinesisk-japanske tallsystemet 23
 Det seksagesimale tallsystemet 14
 D_f (definisjonsmengde) 565
 Diameter 281
 Differansmengde $A \setminus B$ 448
 Differensialregning 356, 609
 Diofantos (ca. 250 e.Kr.) 142, 677
 Direkte kostnader 407
 Distributiv 100
 DIVISJON (dividend : divisor = kvotient) 115

Divisjon 100
Dur 195
Dusin = 12 stk. 96
Dynamisk tesselering 373
Dürer, Albrecht 689

E

$e = 2,718281828459045\dots$ 83, 259
E pur si muove (men den beveger seg nå likevel) 692
Edouard Vimont 357
Egypt 351
Egypternes tallsystem i oldtiden 25
EkspONENT 6, 161, 538
Ekspontialfunksjoner (oppsummering) 549
Ekspontialfunksjoner 538
Ekspontialligninger 259, 261
Ekte brøk 44
Elementer 267, 318, 687
Elements of Psychophysics 266
Elgene på Isle Royale 167
ELLER 446, 588
Ellipseformet 605
Emmy Noether (1882–1935) 2
En generell metode for å beregne hastighet 608
Endimensjonal størrelse 342
Engelske pund (£-GBP) 387
Equation (ligning) 128
Escher, Maurits C. 688
Ettpunktsformelen 505, 663
Euklid 267, 303, 318, 681, 687
Euro (€-EUR) 383, 387
Eventempered 195
Evklid (latinsk skrivemåte) 268

F

Fagforeningskontingent 399
Fahrenheit 484
Faktorisering 46, 190, 681
Faktorisering av andregradspolynom 232, 245
Faktoriseringsregelen 666
Fakultet 473

Favn = 1,88 meter 96
F-dur 48
Fechners lov 266
Felles for bidragsmetoden og selvkostmetoden 418
Fellesnevner 45
Ferding vei = 2824 meter 96
Ferieloven av 29. april 1988 400
Feriepenger 396, 400
Fermat, Pierre de 676, 693
Fermats siste teorem 676
Fi $\Phi = 1,61803398\dots$ (Φ er den greske bokstaven fi) 83, 225, 228, 229
Fibonacci 689
Fibonacci-følgen 226
Filosofi 688
Fjerding = 34,7 liter 96
Flateinnhold 99
Flerleddsfunksjoner (polynomfunksjoner) 509
Florence Nightingale (1820-1910) 2
Forhold 383
Forhold og proporsjoner 389
Forholdstall 88, 344
Forholdstallet mellom kubikkbenevninger 355
Forholdstallet mellom kvadratbenevninger 355
Forkorting av brøker 42
Formel for å løse andregradsligninger 214
Formlikhet 304
Formuleringen $y = f(x)$ 564, 606
Forsikringsselskap 443
Forsvinningspunkt 311
Forsøk 449
Fortegnslinjer 246, 251, 668
Fortjeneste 640
Fot = 31,4 cm 96
Fotballen ble ”funnet opp” av Arkimedes (287 f.Kr.–212 f.Kr.) 372
Fraktal geometri 694
Frekvens 196, 421
Frekvenstabell 419, 425
Fullstendige kvadrat 207
Funksjoner – omvendte/inverse 507
Funksjoner 484
Funksjoner kan løse ligninger 568

Funksjoner kan løse ulikheter 584
Funksjonsdifferanse 609
Funksjonsdrøfting 666
Fødselsdag på samme dag – sannsynlighet 482
Fødselsdag på samme dato 482
Førstegradsligning 375
Førstegradsligninger med én ukjent - grafisk løsning av 572

G

G. T. Fechner 266
Galilei, Galileo (1564–1642) 594, 692
Gallia 15
Gauss, Carl Friedrich (1777-1855) 567
Generelt om posisjonssystem 13
Geometri – gresk 267, 272
Georg Cantor (1845–1918) 517
Germania (Tyskland) 610
Giza-plataet i utkanten av Kairo 276
Gjennomsnitt 423
Gjennomsnittsfamilie 374
Gjennomsnittshastighet 604, 609
Gliderefleksjon 306
G-nøkkel 48
Goethe, Johann Wolfgang von (1749–1832) 695
Gottfried Wilhelm Leibniz (1646–1716) 49, 356, 594, 694
Grader 298, 578, 590
Grafisk løsning av andregradsligninger 568
Grafisk løsning av en vilkårlig ligning 575
Grafisk løsning av førstegradsligninger med én ukjent 572
Grafisk løsning av ligninger 568
Grafisk løsning av ligningssett av første grad med to ukjente 580
Grafisk løsning av ulikheter 584
Grafiske framstillinger i statistikk 422
Gran = 3,8 mg 96
Grand théorème de Fermat 677
Grenseinntekt 645
Grensekostnad 645
Gross = 12 dusin = $12 \cdot 12$ stk. = 144 stk. 96
Grossgross eller storgross er 12 gross eller $12 \cdot 12 \cdot 12 = 1728$ stk. 96
Grossist 409
Grunnforskning 681

Grunntallet i en potens 161
Gyllen trekant 229
Gyllent rektangel 228
Gyllent triangel 229
Gylne snitt 223, 227, 230

H

Handelsloven av 1980 418

Hastighet med formelen $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{a(x+h)^n - ax^n}{h} = nax^{n-1}$ - Oppsummering 617

Hastighet med formelen $\lim_{h \rightarrow 0} \frac{f(x+h) - f(x)}{h} = \lim_{h \rightarrow 0} \frac{a(x+h)^n - ax^n}{h} = nax^{n-1}$ 615

Helge Thiis - domkirkearkitekt 228

Hellas 684

Hending/begivenhet 450

Hendinger og sannsynlighet 451

Henry Briggs (1556–1630 årstallene varierer litt i forskjellige kilder) 259

Hera 684

Hera-tempelet på den greske øya Samos 684

Hertz (Hz) 195

Heureka 358

Histogram og søylediagram 438

Historie – Glimt fra matematikkens historie 684

Homer 358

Horisontlinjen 311

HVIS-kommandi i regneark 397

Hypatia 1

Hyperbel 520

Hyperbler (oppsummering) 531

Hypotenus 80, 276, 317

Hypothesis non fingo (Jeg lager ingen hypoteser) 693

Hyppighet 421

I

IKKE 446

Iliaden 358

Indeks 374

Indeks og lønn 374

Indirekte bevis 681

Indirekte kostnader 409

Indiske siffer 227, 689
Infinitesimalregning 356
Innkjøpspris 407
Innsettingsmetoden 155
Inntakskost 407
Inntekt 640
Inntektsfunksjon 640
Integrasjon 693
Inverse funksjoner 507
Irrasjonale tall 80, 195, 687
Isaac Newton (1642-1727) 35, 268, 594, 693
Islam 688

J

Jeg tenker, ergo er (eksisterer) jeg
Johann Wolfgang von Goethe (1749–1832) 695
Johannes Kepler (1571-1630) 690, 691
John Napier (1550-1617) 259
Jordas bæreevne 167

K

K (kelvin) – grunnenhet i SI-systemet 95
Kanne = 1,93 liter 96
Kantvinkelen i en regulær n-kant – hvor stor kan den bli? 363
Kantvinkelen i en regulær n-kant 362
Kantvinklene opp til regulære 12-kanter 365
Kartesisk koordinatsystem 490
Katet 80, 276, 317
Katún (7200 dager) 22
Kefrenpyramiden 276
Ken Follett 181, 268
Keopspyramiden 230, 276, 351
Keopspyramidens volum 353
Kepler og Marsbanen 690
Kepler, Johannes (1571–1630) 690
kg (kilogram) – grunnenhet i SI-systemet 95
Kirkemøtet i Nikea (i år 325) 566
Kjegle 348
Kjeglesnitt (engelsk "On conics") 692
Kjell Aukrust 442
Kjøpekraft 379

Klassemidtpunkt 428
Klasser/grupper i statistikk 426
Kommutativ 98
Kongegrav 351
Kongruent 318
Kongruente trekkanter 303
Konjugatsetningen 103
Konsumprisindeks 374
Konsumprisindeks for årene 1835-1995 382
Koordinat 489, 490
Koordinatsystem 489
Koranen 688
Korntønne = 139 liter 96
Kortstokk 444
Kostnadsfunksjon 640
Kryptere data 681
Kryssmultiplikasjon 375
Kubikk 343
Kubikkrot 191
Kubikkrotreglene 192
kubikktall 192
Kule 347
Kursregning 383
Kursregning i ferien 388
Kvadrant 489
Kvadrat 191, 274, 317, 318
Kvadratalen = 0,39 kvadratmeter 96
Kvadratfavn = 3,54 kvadratmeter 96
Kvadratrot – er ei kvadratrot egentlig en potens? 189
Kvadratrot - Minst mulig tall under rottegnet 190
Kvadratrot 181, 191
Kvadratrotformlene/reglene 188
Kvadratrotreglene 192, 202
Kvadratsetningene 103
Kvadrattall 185, 192
Kvadrere 274, 317
Kvintin = 3,9 gram 96

L

Latin 16
Le Musée du Louvre 354
Legeme 342
Leibniz, Gottfried Wilhelm (1646–1716) 356, 694
Lengdegrad 490
Leonardo da Vinci (1452–1519) 230
Leonardo fra Pisa (Fibonacci ca. 1170–1250) 226
Levestandard 374
Libby, W. F. (1908-1980) – nobelprisen i 1960 264
Liber abaci 227
Ligning - Grafisk løsning 575
Ligning av første grad med én ukjent 128, 136, 142
Ligningssett av første grad med to ukjente - Grafisk løsning 580
Ligningssett av første grad med to ukjente 146
Likebente trekkanter 302
Likesidete trekkanter 302
Likt temperert 195
lim 610
LIMES 610
Lincoln, Abraham 267
Lineære brøkfunksjoner 533
Lineære funksjoner (oppsummering) 497
Lineære funksjoner 491
Linjal 687
Linje = 2 mm 96
Linjealgebra 687
Linjediagram (kurvedigram) 423
Linjen $y = ax + b$ når stigningstallet og ett punkt er kjent 504
Linjen $y = ax + b$ når to punkt er kjent 498
Linjer 297
Linjestykke 297
Lodd = 15,6 gram 96
Logarithmo canonicis descriptio 259
Logaritmer 259
Logaritmisk – vi er logaritmiske 265
Logisk uttrykk 448
Luther Martin 690
Lønn 396
Lønn og indeks 374

M

m (meter) – grunnenhet i SI-systemet 95
Mana 11
Mandelbrot, Benoit B. (1924–) 964
Marcellus 356
Maria Agnesi 1
Martin Luther 690
Mary Ann Elizabeth Stephansen (1872-1961) 2
Matematikkens historie – glimt fra 684
Matematikkens historie 267, 687
Maurits C. Escher 373, 688
Mayafolkets tallsystem 21
Median 435
Mengdelære 446
Mengdeuttrykk (logisk uttrykk) 448
Merverdiavgift 407
Miljøoppgaver 62, 74, 179, 200, 341, 359, 388
mol – grunnenhet i SI-systemet 95
Moll 195
Momentan veksthastighet 637
Momentanhastighet 599
MOMENTUM 599
Moms 407
Mono 509
Monogami 509
Monotoniegenskaper 666
Muhammed 688
MULTIPLIKASJON (faktor · faktor · ... · faktor = produkt) 115
Multiplikasjon 98
Multiplikasjon er distributiv over addisjon 100
Musikk 47
Musikk og tolvterota av to 195
Muslimer 688
Mykerinospyramiden 276
Myntsort 383
Mål = 984 kvadratmeter 96

N

$N = \{ 1, 2, 3, 4, 5, \dots \}$ 39, 446
Napier, John (1550-1617) 259

Napoleonskrigene 567
NASA 691
Naturlige logaritmer 259
Negative tall 31
Nevner 40
Newton, Isaac 35, 693
Nicolaus Copernicus (1473–1543) 690
Nidarosdomen i Trondheim 228
Nightingale, Florence (1820-1910) 2
Nikea – kirkemøtet i Nikea (i år 325) 566
Noether, Emmy (1882–1935) 2
NOK (norske kroner) 383
Nom 509
Nominell lønn 378
Nordhagen, Olaf (1883–1925) – domkirkearkitekt 228
Norske kroner (NOK) 383
Noter (musikk) 47
Notting = 5,8 liter 96
n-te-gradsligninger 191
n-te-gradsligninger på formen $ax^n = b$ 197
n-te-rot 191, 194

O

Oddetall 185, 683
Odysseen 358
OG 446, 588
Oksehode = 231,6 liter 96
Oktav 195
Olaf Nordhagen (1883–1925) – domkirkearkitekt 228
Omkrets sirkel 282
Omregning fra en benevning til en annen 344
Omregning mellom grader og radianer 332
Omsetning 640
Omvendt proporsjonal 389, 391
Optiske illusjoner 310
Origo 518
Ort = 0,97 gram 96
Overflate 343
Overflate kjegle 349
Overflate kule 347
Overflate- og volumformler legemeer 355

Overflate sylinder med bunn 346
Overflate sylinder med topp og bunn 346
Overflate terning 343
Overflate åpen sylinder 346
Overskudd 640
Overskuddsfunksjon 640
Overtidslønn 396

P

p (probability – sannsynlighet) 451
Parabel 509, 568, 641
Parabelfunksjon 509
Parabler (oppsummering) 516
Parabler og andregradsligninger 568, 572
Parabolantenne 509
Parallelogram 277
Pascal, Blaise (1623–1662) 419, 443, 650
Pascals trekant 650
Passer 687
Pauser (musikk) 47
Pel = 0,24 liter 96
Penrose, Roger (1931-) 370
Pensjonspremie 399
Pentagon 229
Perfekte tall 682
Perspektivtegning 311
Pi (π) = 3,141 592 653 589 793 238 462 643 ... 592, 687
Pierre de Fermat 676, 693
Piksel 288
Planetene i bane rundt Sola 605
Planetene i elliptiske baner 690
Poeng 374
Poeng og prosent 380
Polare koordinater 490
Poly 509
Polygami 509
Polygon (poly betyr mange og gon betyr vinkler) 351, 360
Polynom 509
Polynomfunksjon 292
Posisjon 518
Posisjonssystem 6, 13, 77

Potens 6, 159, 192, 538
Potensformler 170, 176
Potensfunksjoner 556
Potensregel 77
Pott = 0,96 liter 96
Presto (hurtig) 47
Primtall 681
Prioritet ved omforming av logiske uttrykk 449
Prioritetsreglene 106
Pris 418
Priskalkulasjon 407
Pro anno (p.a.) 111
Produktsetningen for sannsynligheter 464
Produsent 409
Promille 73
Proporsjon 383
Proporsjonal 389, 391
proporsjonalitet 389
Proporsjoner og forhold 389
Prosent 63, 111
Prosent og poeng 380
Prosentfaktor 68
Prosentkort 399
Prosentpoeng 70
Prosentvis øking 67
Provisjon 396
Ptolemaios 689
Punktert note 47
Punktsannsynlighet 479
Pyramide – Le Musée du Louvre 354
Pyramide 276, 351
Pyramidene i Egypt 230
Pyramider – regulære/rette 351
Pytagoras (569 f.Kr. og død, ifølge en kilde, 469 f.Kr.) 1, 49, 80, 195, 223, 317, 684
Pytagoras' sats 317
Pytagoras' setning ($\cos^2 u + \sin^2 u = 1$) 326
Pytagoras' setning 80, 267, 317
Pytagoras-inspirert skala 196
Påskesøndag – beregning dato vilkårlig år 567

Q

Q (tallmengde) 60, 446

R

R (mengden av alle reelle tall - de rasjonale og de irrasjonale tallene) 87, 446

Radian 331, 590, 578

Radius 281

Rasjonalt tall 195

Reallønn 378

Reductio ad absurdum 681

Reduksjonsfaktor 69, 169

Refleksjon 306

Regneark 397, 403, 405, 412, 415, 425, 429, 434

Regula falsi 137

Regulær mangelkant 361

Regulære polygon (mangelkanter) – alternative betegnelser 365

Regulært polygon 351

Rektangel 99, 273

Ren matematikk 488

René Descartes (1596-1650) 490

Renessansen 230

Rente 401

Renteberegning for hele år 112

Renteformelen 111

Restgjeld 402

Rett vinkel 297

Rettvinklet trekant 80, 276, 317, 320

Richter's skala 266

Rode = 3,14 cm 96

Roger Penrose (1931-) 370

Rombe 277

Romerriket 15, 610

Romertall 15, 227

Rotasjon 306

Røtter av høyere orden 194

S

s (sekund) – grunnenhet i SI-systemet 95

Salgspris med merverdiavgift 407

Samos 80

Sannsynlighet 444
Sannsynlighetsregning 443
Sekant 633
Sekstentallsystemet 14, 26
Sektitallsystemet 11, 14
Sektordiagram (kakediagram) 422
Selvkost 413
Selvkostmetoden 413
Sentrum i en sirkel 281
Serielån 401
Setning 267
Setting = 8,7 liter 96
Shekel 11
SI (Système Internationale d'Unités) 95
Sigma (Σ) brukes i matematikken for å angi en sum 124, 421
Sin 320
Sinus 320
Sinus til vinkler over 90° 327
Sinus-kurve 328
Sinussetningen 336, 340
Sirkel 281
Sirkelbue 331
Sjømil = 7408 meter 96
Skatt 396, 399
Skattekort 399
Skippund = 159,4 kg 96
Skjeppe = 17,4 liter 96
Skrå asymptote 674
Skålpund = 0,498 kg 96
Snitt $A \cap B$ 447
Sophie Germain 1
Speilsymmetri 306
Speilvendt formlik 305
Speilvendt kongruent 305
Spillecasinoer 443
Standarder 95
Standardform 162, 177
Standardprogram 402
Statistikk – misbruk 441
Statistikk 419
Statistisk Sentralbyrå 374

Stigning 625, 637
Stigningstall 626
Stjerneborg 691
Stråle 297
SUBTRAKSJON (minuend – subtrahend = differens) 115
Subtraksjon 100
Summen av vinklene i en trekant er 180° 301
Sylinder 345
Symmetri 306
Symmetrilinjen parabler 512
Syrakus 357
Søylediagram 422
Søylediagram og histogram 438

T

Tabellkort 399
Tall 4
Tan 320
Tangens 323
Tangens til vinkler over 90° 330
Tangent 632, 659
Tangentligningen – tangeringspunkt $(x_1, f(x_1))$ 663
Tangentligningen – tangeringspunkt (x_1, y_1) 663
Tangentligningen (utledning) 661
Teller 40
Temperert 195
Teorem 267, 682
Termin 401
Terminbeløp 401
Terminbeløp annuitetslån 404
Terning 191, 343
Tessares 360
Tesselere 360
Tesselering 360
Tesselering i kunsten 373
Tesselering i planet med regulære mangekanter (regulære polygon) 361
Tesselering i rommet (i tre dimensjoner) 372
Tesselering med ikkeregulære mangekanter 370
Tessella 360
Tessellate 360
Tessellation 360

Tessera 360
The Free Library of Philadelphia 357
The golden mean (det gyldne snitt) 83
The golden mean 223
The vanishing point 311
Theano 1, 83, 223
Thiis, Helge - domkirkearkitekt 228
Thomas Bayes (1702–1761) 463
Tidspunkt 604
Tilbakebetaling etter annuitetsprinsippet 404
Titallsystemet 4, 6, 14
Titallsystemet i arabiske land 8
Todimensjonal 343
Todimensjonal enhet 343
Todimensjonal størrelse 342
Todimensjonale benevninger 92
Tolvtallsystemet 14
Tolvterota av to 195
Tolvtoneskala 195
Tomme = 2,6 cm 96
Tone 47
Toneart 195
Tonehøyde 195
Tonetrinn 195
To-punkts-perspektiv 313
Totallsystemet 14
Totallsystemet 9
Translasjon 306
Trapes 279
Tredimensjonal 343
Tredimensjonal enhet 343
Tredimensjonal størrelse 342
Tredimensjonale benevninger 93
Tredimensjonalt legeme 191
Trekant 275
Trekkgrunnlag 399
Tre-punkts-perspektiv 315
Trigonometri 320
Trigonometrisk ulikhet 590
Tvillingprimtall 682
Tycho Brahe 690

Tømmermannstelling 420
Tønne = 115,8 liter 96
Tønneland = 3937 kvadratmeter 96

U

Uavhengige hendinger 456, 464
Uavhengige og avhengige hendinger 455
Uekte brøk 44
Uendelig 58, 517
Ulikheter - Grafisk løsning 584
Ulikheter av andre grad – løsning ved regning 245
Ulikheter av første grad – løsning ved regning 241
Ulikheter på brøkform 251
Uløste matematiske problem 676
Uniformt utfallsrom 449
Union $A \cup B$ 447
Unse = 31 gram 96
Uranienborg 691
Utfall 445, 449
Utfallsrom 449
Utleddning av tangentligningen 661
Utvidelse av brøker 41

V

Valgtrær 465
Valuta 383
Variasjonsbredde 421, 425
Vekstfaktor 69, 169
Veksthastighet 637
Ven 690
Venndiagram 87, 447
Verdi 418
Verdimengde 565
 V_f (verdimengde) 565
Vimont, Edouard 357
Vinci, Leonardo da (1452–1519) 230
Vinkel 298
Vinkelben 298
Vinkelbue 298
Vinkelens toppunkt 298

Vinkler 297
Vinkler med parvis normale ben 299
Vinkler med parvis parallelle ben 300
Vinningsoptimal produksjonsmengde 641
Vog = 17,9 kg 96
Voltaire (1694–1778) 358
Volum 342
Volum Keopspyramiden 353
Volum kjegle 349
Volum- og overflateformler legemeer 355
Volum pyramide 352
Volum sylinder 346
Volum terning 343
Volumet kule 348

W

W. F. Libby (1908-1980) – nobelprisen i 1960 264
Wiles, Andrew 679

X

x-koordinat 490

Y

$y = f(x)$ 564
Yatzy-terning 443, 444
y-koordinat 490

Z

$Z = \{\dots -3, -2, -1, 0, 1, 2, 3, \dots\}$ 39, 446
Zenon (ca. 490 f.Kr. til 430 f.Kr.) 519
Zenons paradokser 519
Zeus 356, 684

Å

Årstill → ALGORITME → Påskesøndag 567
Åttingkar = 2,21 liter 96